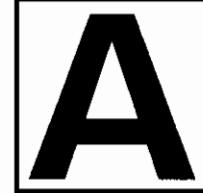

Code : 006

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 200

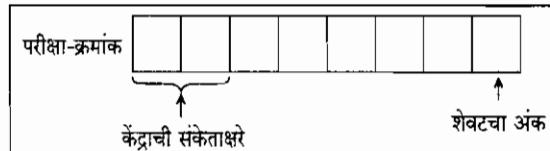
वेळ : १ (एक) तास

चाळणी परीक्षा

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक हा चौकोनांत न विसरता बाँलपेनने लिहावा.

- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांकाकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बाँलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे बळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

हा प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-४२” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारवासाच्या आणि/किंवा सुपर्यंत एक हजार रुपयाच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच हा प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृद्धापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यंतवेक्षकीयवृद्धापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

SEAL
संचयनेविनामी
प्रश्नपुस्तिकेच्या
प्रत्येककांच्या
पर्यंतवेक्षकांच्या

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

12. पुढीलपैकी चूकीचे विधान ओळखा :

- अ. केंद्रशासनाकडून संचलित 'मल्टीपरपज प्रॉजेक्ट ब्लॉक' शी संलग्नित संस्थांनी पुढील क्रमांनी कार्यपद्धतीच्या व्यूहरचना, योजनांच्या वेळोवेळी बदललेल्या व्यूहरचनांनुसार स्वीकारल्या.
- बरून-खाली मार्ग (Top down approach)
 - लक्ष गट मार्ग (Target Group approach)
 - विकास केंद्रित मार्ग (Growth centred approach)
- ब. या संस्थांनी आपल्या योजना व कार्ये यात, स्वीकारलेल्या मार्गानुसार बदल देखील केले.
(1) अ	(2) ब
(3) अ आणि ब	(4) दोन्ही विधाने अचूक आहेत

13. राष्ट्रीय अनुसूचित जमाती आयोगाची स्थापना कोणत्या साला मध्ये करण्यात आली ?

(1) 1980	(2) 1990	(3) 1995	(4) 2001

14. सामाजिक व आर्थिकदृष्ट्या अत्यंत मागासलेल्या, आदिम जमाती म्हणून मान्यता मिळालेल्या महाराष्ट्रातील आदिवासी जमाती कोणत्या ?

(1) कातकरी, कोलाम व माडिया गोंड	(2) धानका, धोडिया व दुबळा
(3) कोरकू, परधान व माना	(4) वारली, ठाकर व कोकणा

15. आदिवासीचे सावकार, व्यापारी व मध्यस्थ यांच्या कडून होणाऱ्या शोसनास प्रतिबंध घालण्याकरिता या संस्थांची स्थापना करण्यात आली :

- अ. आदिवासी आर्थिक विकास संस्था
- ब. आदिवासी सहकारी संस्था
- क. महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ
- ड. लार्ज अंग्रीकल्चरल मल्टीपरपज सोसायटीज

पुढीलपैकी योग्य पर्याय निवडा :

(1) ब, क आणि ड	(2) अ, ब आणि क
(3) अ, ब आणि ड	(4) अ, ब, क आणि ड

16. राज्य घटनेतील 73 व 74 व्या घटनादुर्स्तीनुसार स्थानिक स्वराज्याची कल्पना संवैधानिक गरज झाली आणि अनुसूचित क्षेत्रात ही कल्पना रूजविण्याकरिता याचा उपयोग करण्यात आला.

(1) पंचायत (अनुसूचित क्षेत्रांचा विस्तार) अधिनियम, 1996
(2) वन हक्क कायदा 2006
(3) संयुक्त वन व्यवस्थापन कार्यक्रम
(4) राष्ट्रीय वन धोरण 1988

17. भारतातील आदिवासी समुदायात सिकल सेल चे प्रमाण किती आहे ?

(1) 0 ते 9	(2) 0 ते 22	(3) 0 ते 24	(4) 0 ते 48

18. महाराष्ट्राची उपराजधानी असलेल्या नागपूर शहराची स्थापना या गोण्डराजाने केली :
- (1) राजा कोकशहा
 - (2) राजा चांदसुलतान
 - (3) राजा बख्तबुलंद शहा
 - (4) राजे रघुजी भोसले
-
19. भारतातल्या राष्ट्रीय मुख्य प्रवाही संस्कृतीत आदिवासींना हळूहळू व त्यांच्यात वैचारिक परिवर्तनाच्या प्रक्रिया घडवून आणून सामील करून घ्यावे असा दृष्टिकोण कोणी मांडला ?
- (1) व्हेरियर एल्विन
 - (2) पंडित जवाहरलाल नेहरू
 - (3) डॉ. इरावती कर्वे
 - (4) प्रा. एस. सी. दुबे
-
20. इ.स. 1922 मधे के. ठकर बापा यांनी गुजरात मधे कोणत्या संस्थेची स्थापना केली ?
- (1) कोरकू सेवा
 - (2) भिल सेवा
 - (3) कोलाम सेवा
 - (4) जनजाती सेवा
-
21. केंद्रीय नियोजन आयोगाने शिलू आओ यांच्या अध्यक्षतेखाली 1969 ला नेमलेल्या चमुने कोणत्या गोष्टीचे परीक्षण केले ?
- अ. आदिवासी विकास खण्डावर झालेला खर्च
 - ब. आदिवासी विकास खण्डाचा विकास
 - क. आदिवासींमधील मानसिक परिवर्तन व दृष्टीकोनातील बदल
 - ड. अनुसूचित क्षेत्रातील गावांचा सर्वांगीण विकास
- पुढीलपैकी योग्य पर्याय निवडा :
- (1) ब आणि क
 - (2) अ आणि ड
 - (3) ब, क आणि ड
 - (4) अ, ब आणि क
-
22. पुढीलपैकी चूकीचे विधान ओळखा :
- अ. 'जमीन हिरावली जाण्याने जगण्याच्या आधारावर होणारे कुठाराघात व जंगल वापरावरील निर्बंध, आदिवासीं सारख्या अरक्षितांना अधिकच धोकादायक परिस्थितीत ढकलतात,' हा आदिवासींबद्दलचा अर्थशास्त्रीय विचार आहे.
 - ब. 'नगदी पैसा देणारी धान्योत्पादने घेणे आदिवासी शेतकऱ्यांना नुकसानीचेच ठरेल कारण त्यासाठी लागणारी साधने व पैसा ते उभा करू शकणार नाहीत व दुसरीकडे हे करतांना पारंपरिक धान्योत्पादनापासून फारकत घेतल्याने त्यांच्या आहारावरही त्याचे दुष्परिणाम होतील,' असे आहारशास्त्रीय विचार आहेत.
- (1) अ
 - (2) ब
 - (3) अ आणि ब दोन्ही
 - (4) दोन्ही विधाने अचूक आहेत

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

23.	या राज्यांमध्ये आदिवासी कल्याण मंत्राची नेमणुक करण्या संबंधीची तरतुद भारतीय संविधानात करण्यात आली आहे.			
	अ.	बिहार, मध्यप्रदेश आणि ओडिसा	ब.	बिहार, मध्यप्रदेश आणि गुजरात
	क.	मध्यप्रदेश, ओडिसा आणि तमिळनाडू	ड.	बिहार, गुजरात आणि महाराष्ट्र
	(1)	फक्त अ	(2)	अ आणि ब
	(3)	क आणि ड	(4)	अ आणि ड
24.	अनुसूचित जमातीच्या कल्याणाचे धोरण ठरविणे, नियोजन आणि सुसूत्रीकरण करण्यासाठी जनजाती व्यवहार मंत्रालय (Ministry of Tribal Affairs) ची स्थापना कधी करण्यात आली ?			
	(1)	1948	(2)	1961
	(3)	1985	(4)	1999
25.	1874 मध्ये सावकारी विरुद्ध पहिली चळवळ पुणे जिल्ह्यातील आंबेगाव तालुक्यातल्या सांभोरी गावच्या कोणत्या क्रांतिकारक आदिवासीच्या नेतृत्वात झाली होती ?			
	(1)	सयाजीराव गायकवाड	(2)	भाई माधवराव बागल
	(3)	होनाजी भागूजी केंगले	(4)	गंगाधर गोपाळ जाधव
26.	ब्रिटिश शासनाने, आदिवासींना इतर घटकांपेक्षा वेगळी वागणुक देण्याच्या आपल्या धोरणानुसार आदिवासींच्या संदर्भात कोणता कायदा केला होता ?			
	अ.	The Scheduled State Act 1873		
	ब.	The Scheduled District Act 1875		
	क.	The Scheduled State and District Act 1878		
	ड.	The Scheduled District Act 1874		
	(1)	अ आणि ब	(2)	क
			(3)	ड
			(4)	ब
27.	दार कमीशनवर काँग्रेसने विसंगतीचा ठपका ठेवल्यानंतर त्रिसदस्यीय समिती नेमण्यात आली, तिचे सदस्य होते			
	(1)	जवाहरलाल नेहरू, वल्लभभाई पटेल व राजाजी		
	(2)	मोतीलाल नेहरू, जवाहरलाल नेहरू व वल्लभभाई पटेल		
	(3)	जवाहरलाल नेहरू, राजाजी, डॉ. आंबेडकर		
	(4)	जवाहरलाल नेहरू, वल्लभभाई पटेल व पट्टभीसीतारामद्या		
28.	व्यक्तिमत्व विकासात 'मन' संकल्पनेला महत्व आहे आणि कार्लयुग्ने मनाचे भाग सांगितले आहेत :			
	अ.	चेतन मन	ब.	अचेतन मन
	क.	अवचेतन	ड.	नवचेतन
	(1)	अ आणि ब	(2)	ब आणि क
	(3)	अ, ब आणि क	(4)	सर्व अ, ब, क आणि ड
29.	अनुच्छेद _____ नुसार अनुसूचित जाती आणि जमाती मधील लोकांना लोकसभेत पुरेसे प्रतिनिधित्व मिळावे म्हणून त्यांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात काही जागा आरक्षित ठेवण्याची तरतुद झाली आहे.			
	(1)	330	(2)	331
			(3)	332
			(4)	335

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

- 55.** खालील विधाने वाचून योग्य ते उत्तर निवडा :

अ. चांदोली राष्ट्रीय उद्यानाचा विस्तार हा रत्नागिरी कोल्हापूर, सांगली व सातारा ह्या जिल्ह्यांमध्ये असून सर्वात जास्त क्षेत्र हे सातारा जिल्ह्यामध्ये आहे.

ब. चांदोली राष्ट्रीय उद्यानाच्याच दक्षिणेला विशालगड हे डोंगरी वन पक्षी निरीक्षण स्थळ आहे.

(1) अ आणि ब बरोबर (2) अ बरोबर ब चूक
(3) अ चूक ब बरोबर (4) अ आणि ब चूक

56. कृष्णा नदीच्या खोन्यात _____ हे पीक महत्वाचे नगदी पीक आहे.

(1) तंबाखू (2) कापूस (3) ज्वारी (4) ऊस

57. खालील विधानावर विचार करा आणि योग्य उत्तराची निवड करा.

अ. राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 03 मुंबई आणि आग्रा या शहरांना जोडतो.

ब. राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 04 मुंबई आणि कोलकाता या शहरांना जोडतो.

(1) अ बरोबर ब चूक (2) अ चूक ब बरोबर
(3) दोन्ही बरोबर (4) दोन्ही चूक

58. अ. लघुउद्योगांच्या विकासास हातभार लावण्याच्या उद्देशाने 1960 साली महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळाची (MSIDC) स्थापना करण्यात आली.

ब. लघुउद्योगांना लागणारा कच्चा माल खरेदी करून त्याचे वाटप, आयात – निर्याती करिता लघुउद्योगांना सहाय्य, हस्तकौशल्य कारागिरांना मदत व प्रदर्शन आयोजित करणे, ही महामंडळाची प्रमुख कामे आहेत.

(1) अ आणि ब बरोबर (2) अ बरोबर ब चूक
(3) अ चूक ब बरोबर (4) अ आणि ब चूक

59. मूलभूत हक्काबाबत खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

(1) जीविताच्या हक्कामध्ये आरोग्याचा हक्क समाविष्ट आहे.

(2) उपचाराची गरज असलेल्या रुणास वेळेवर अशी वैद्यकीय सुविधा न पुरविणाऱ्या शासकीय रुणालयास जीविताच्या हक्काचे उल्लंघन केल्याचे समजण्यात येते.

(3) जीविताच्या हक्कात प्रतिष्ठापूर्वक जीवन जगण्याच्या हक्काचा समावेश होतो.

(4) जीविताच्या हक्कामध्ये निवास्याचा हक्क समाविष्ट नाही.

60. खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. समान कामासाठी समान वेतन हे मार्गदर्शक तत्व, जे सर्व बाबतीत समान आहे अशा कामासाठी समान वेतन यावर आधारभूत आहे.

ब. कंत्राटी पद्धतीने कामावर असलेली व्यक्ती, समान कामासाठी समान वेतन या तत्वाच्या आधारे समान वेतनाची मागणी करू शकत नाही.

क. समान कामासाठी समान वेतन नाकारणे म्हणजे अनुच्छेद 14 च्या अर्थानुसार चुकीचे वर्गीकरण आहे.

ड. कर्तव्यातील फरकामुळे वेतनातील तफावत (फरक) समर्थनीय ठरते.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ आणि ड (2) अ, ब आणि क (3) ब, क आणि ड (4) अ, ब, क आणि ड

67. लेप्टोस्पायरोसिस या रोगाचा प्रादुर्भाव

- अ. दूषित हवेतून श्वासावाटे जाणान्या विषाणुमुळे होतो.
- ब. सस्तन प्राण्याच्या मूत्रातून जाणान्या जीवाणुमुळे होतो.
- क. एका प्रकारचे डास चावल्याने त्यातून शरीरात शिरणान्या परोपजीवी जीवाणुमुळे होतो.
- ड. पिसवाणमुळे होतो.
- इ. रसायनमिश्रित पाणी प्यायल्याने होतो.
- फ. दूषित पाणी, चिखल यांचा पायाच्या भेगा, उघडया जखमा, नाक, डोळे किंवा तोंड यांच्याशी संपर्क आला तर होतो.

(1) ब आणि फ (2) फक्त अ (3) ड आणि क (4) फक्त इ

68. पृष्ठीय ताणामुळे द्रवाचे थेंब बनतात. पावसाळ्यात पावसाचे जे थेंब पडतात त्यांचा आकार मात्र पाण्याच्या सर्वसाधारण थेंबाएवढा नसतो कारण

- (1) पावसाचे पाणी हलके असल्याने त्याचा पृष्ठीय ताण कमी असतो.
- (2) हवेतून खाली येताना 2 मिमी आकाराचे थेंब गोल राहतात पण 5 मिमी पेक्षा मोठे थेंब खालून स्पाट होऊन त्यांचे दोन तुकडे / थेंब बनतात.
- (3) विजांच्या कडकडाटांच्या धक्याने पाण्याचे थेंब विखुरतात, फाटतात आणि लहान होतात.
- (4) हवेच्या घर्षणाने पाण्याच्या थेंबावर धन स्थितिज विद्युत तयार होते. ते स्वतःभोवती गोलगोल फिरु लागतात आणि एकमेकांकडे कधी आकर्षित तर कधी प्रतिकर्षित होतात आणि त्यांचे आकार बदलतात, लहान – मोठे होतात.

69. खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. भारताच्या राष्ट्रपतींनी नुकतीच डॉ. नसीम जैदी यांची भारताचे मुख्य निर्वाचन आयुक्त म्हणून नेमणूक केली आहे.
- ब. ते भारताचे 21वे मुख्य निर्वाचन आयुक्त आहेत.
- क. हरीशंकर ब्रह्मा यांच्या जागेवर त्यांची नेमणूक झाली आहे.
- ड. त्यांचा कार्यकाळ हा जुलै 2016 पर्यंत आहे जेव्हा ते वयाची 65 वर्षे पूर्ण करतील.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ, ब आणि क (2) अ आणि क (3) अ, क आणि ड (4) अ, ब, क आणि ड

70. खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. ‘अटल मिशन अमृत योजने’ अंतर्गत पुढील 5 वर्षात 500 शहरातील पायाभूत सुविधांचा दर्जा वाढविण्यात येणार आहे.
- ब. ‘स्मार्ट सिटी योजने’ अंतर्गत पुढील दहा वर्षात 100 स्मार्ट शहरांची उभारणी होणार आहे.
- क. ‘सर्वांसाठी घरे’ या योजने अंतर्गत पुढील पाच वर्षात झोपडपटीवासी तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बळ घटकांसाठी 2 कोटी स्वस्त घरे बांधली जाणार आहेत.

वरीलपैकी कोणते विधान/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) फक्त अ (2) अ आणि ब (3) ब आणि क (4) सर्व बरोबर आहेत

71. खालील विधाने वाचा :

- अ. संयुक्त राष्ट्रसंघाचा ‘मिलेनियम डेव्हलपमेंट गोल्स’ (MDG) हा कार्यक्रम 2015 साली बंद झाला.
- ब. त्याजागी आता ‘सस्टेनेबल डेव्हलपमेंट गोल्स’ (SDG) हा कार्यक्रम येत आहे.
- क. MDG सारखाच SDG हा सुद्धा विकसनशील राष्ट्रांसाठी आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

(1) अ आणि क	(2) अ, ब आणि क
(3) ब आणि क	(4) अ आणि ब

72. महाराष्ट्रात नुकत्याच झालेल्या निर्णयानुसार ‘शेअर टॅक्सी’ मधील समोरील जागा (चालका शेजारील आसन) _____ साठी राखीव ठेवण्यात येईल.

(1) गरोदर महिला	(2) महिला
(3) अपांग व्यक्ति	(4) ज्येष्ठ नागरिक

73. महाराष्ट्राच्या ‘मानचिन्हा’ बाबत योग्य जोड्या लावा :

सूची I				सूची II			
अ.	ब.	क.	ड.	I.	II.	III.	IV.
अ. राज्य प्राणी				I. हरियाल / हरोळी			
ब. राज्य पक्षी				II. जारुळ / तामन			
क. राज्य फुलपाखरु				III. ब्ल्यू मॉरमॉन			
ड. राज्य फूल				IV. शेकरु			
अ	ब	क	ड				
(1) IV	I	III	II				
(2) III	I	II	IV				
(3) IV	III	II	I				
(4) I	II	III	IV				

74. राज्य माहिती आयुक्त आपले पद ग्रहण करण्यापूर्वी कुणा कदून शपथ घेतो ?

- (1) भारताचे राष्ट्रपति
- (2) राज्यपाल किंवा राज्यपालांनी नियुक्त केलेला त्यांचा प्रतिनिधी
- (3) सर्वोच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश
- (4) उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश

75. माहिती अधिकार कायद्याच्या कोणत्या तरतुदीनुसार नागरिकांना “माहितीचा अधिकार” प्राप्त झाला आहे.

(1) कलम दोन	(2) कलम तीन
(3) कलम चार	(4) कलम पाच

76. पुढील समानतेची किंमत काढा :

$$\frac{330 + 144 \text{ चे } 12.48 \text{ रुक्के}}{33 - 24 \text{ चे } 37.51 \text{ रुक्के}} = ?$$

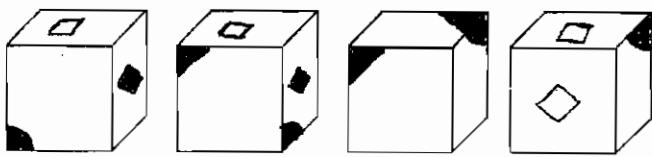
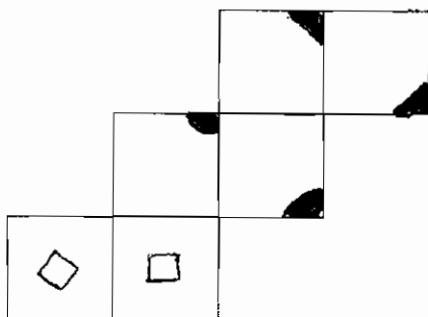
- (1) 14.5 (2) 12.5 (3) 16.66 (4) 33.33

77. पुढील समानतेतील रिकाम्या जागांसाठी उचित चिन्ह समूह निवडा.

$$33 - 11 - 3 - 6 = 115$$

- (1) + - × (2) × ÷ - (3) ÷ × - (4) - × ÷

78. पुढे दिलेल्या चौकटीकागदाच्या घड्या घालून तयार केलेल्या घनाचा/घनांचा समूह दाखवणाऱ्या पर्यायाची निवड करा.

- (1) सर्व (2) फक्त अ (3) अ आणि क (4) फक्त ड

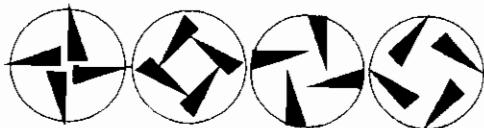
79. पुढे नेहमी वापरात असलेल्या काही व्यंजनाची मालिका दिली आहे.

मालिकेतील उजवीकडून चौथ्या असलेल्या व्यंजनाच्या डावीकडील सहा व्यंजने वगळून असलेल्या व्यंजनाच्या आणि डावीकडून तिसऱ्या असलेल्या व्यंजनाच्या उजव्याबाजूच्या व्यंजनानंतरचौथ्या असलेल्या अशा व्यंजनांच्या मधोमध असलेले व्यंजन निवडा.

क ख ग घ च छ ज झ ट ठ ड ढ ण त थ द ध प फ ब भ म य र ल व श

- (1) ढ (2) ठ
 (3) ण (4) एकच व्यंजन मधोमध आहे असे होणार नाही

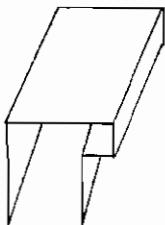
कचव्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

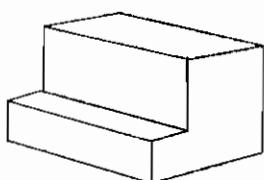
- (1) (2) (3) (4)

85. प्रत्येकी 120 मीटर लांबी असलेल्या दोन रेल्वे गाड्या समांतर मार्गावरून समान वेगाने एकमेकांच्या विरुद्ध दिशेने धावत आहेत. जर परस्परांना पूर्णपणे ओलांडण्यास त्यांना 12 सेकंद लागत असतील, तर प्रत्येक गाडीचा ताशी वेग दर्शवणारा पर्याय निवडा.

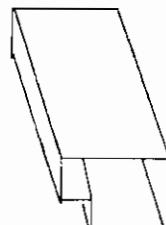
86. पुढील विशिष्ट आकार हे विशिष्ट प्रकारे घडी घातलेल्या कागदाला उलगडून तयार केलेले आहेत. त्यातील इतर तीन समान कागदांपेक्षा वेगळ्या पद्धतीच्या घड्या असलेला कागद निवडा.

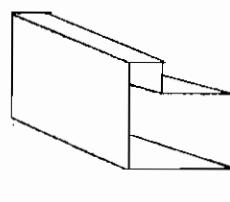
(1)

(2)

(3)

(4)

87. मुलगी, वडील, आई आणि मुलगा यांच्या आजच्या वयाचे गुणोत्तर $2 : 9 : 8 : 3$ आहे. वडील व आई यांच्या आजचे वयाची बेरीज 68 वर्षे आहे. तर मुलगी आणि मुलाच्या आजच्या वयांची बेरीज किती ?

(1) 16 वर्ष (2) 14 वर्ष (3) 20 वर्ष (4) काढता येत नाही

88. एक बस आणि रेल्वेगाडी यांच्या गतीचे गुणोत्तर प्रमाण $15 : 27$ इतके आहे. एका कारने 09 तासात 720 किमी. अंतर कापले. बसची गती कारच्या गतीच्या $\frac{3}{4}$ आहे. तर 7 तासात रेल्वेगाडी किती अंतर कापेल ?

(1) 760 किमी (2) 756 किमी (3) 740 किमी (4) काढता येत नाही

89. पुढील शृंखलेमध्ये एक संख्या चुकीची आहे, ती शोधा :

850, 600, 550, 500, 475, 462.50, 456.25

(1) 600 (2) 550 (3) 500 (4) 462.50

90. पाच व्यक्ती उंच टेकडी चढत आहेत. अ ही कच्या पाठोपाठ चढणीवर आहे. थ ही व्यक्ती घच्या जरा अधिक उंचीवर आहे. ख ही व्यक्ती घ आणि क यांच्या दरम्यानच्या उंचीवर आहे. तर पर्यायांतून तिसऱ्या क्रमांकाच्या व्यक्तिचे निर्देशन करणारा पर्याय निवडा.

(1) घ (2) ख (3) क (4) थ

91. क्लायंट चा आय. पी. अॅड्रेस निश्चित (Assign) करण्याचे काम कोणता प्रोटोकोल करतो ?

(1) डी.एच.सी.पी. (2) आय.पी. (3) आर.पी.सी. (4) एफ.टी.पी.

92. आय. टी. अॅक्ट (माहीती तंत्रज्ञान कायदा) 2000, अन्वये जी व्यक्ती जाणून बुजून कॉम्प्युटर सोत (Computer document code) मध्ये फेरफार अथवा नष्ट करण्याचा प्रयत्न करते, त्या व्यक्तीला खालील प्रमाणे शिक्षा दिल्या जाऊ शकते.

(1) कमाल 3 वर्षे कैद अथवा कमाल 2 लाख रुपए दंड अथवा दोन्ही
 (2) कमाल 2 वर्षे कैद अथवा कमाल 3 लाख रुपए दंड अथवा दोन्ही
 (3) कमाल 5 वर्षे कैद अथवा कमाल 2 लाख रुपए दंड अथवा दोन्ही
 (4) कमाल 2 वर्षे कैद अथवा कमाल 5 वर्षे कैद अथवा दोन्ही

93. वाहक लहरीची उपस्थिती तपासुन प्रक्षेपण कधी करायचे हे ठरविणे, याला _____ म्हणतात.

(1) सी एस्.एम्.ए	(2) सी डी
(3) सी एस्.एम्.ए – सी डी	(4) सी एस्.एम्.ए – सी ए

94. आय.पी.बी.सिक्स (IPv6) प्रणाली मध्ये आय.पी.ऑड्रेस _____ बिट्सचा असतो.

(1) 32	(2) 128	(3) 64	(4) 256

95. _____ हा एक सायबर गुन्हा आहे ज्यामध्ये विश्वासार्हता निर्माण करून इलेक्ट्रॉनिक दळणवळणाद्वारे युजरनेम, पासवर्ड, क्रेडीट कार्डचा तपशील यासारखी संवेदनशील माहिती मिळवली जाते.

(1) डी ओ एस	(2) फिर्स्टिंग	(3) स्पॅम	(4) स्पूफिंग

96. आय.पी.ऑड्रेसिंग प्रमाणे क्लास बी साठी डिफॉल्ट मास्क खालील प्रमाणे आहे.

(1) 255.255.0.0	(2) 255.0.0.0
(3) 255.255.255.0	(4) वरीलपैकी नाही

97. ए.डी.एस.एल. म्हणजे _____ होय.

(1) असिमीट्रीक डिजीटल सबस्क्राईबर लाईन	(2) असिंक्रोनस डिजीटल सबस्क्राईबर लाईन
(3) असिंक्रोनस डिजीटल सीरीयल लाईन	(4) एडव्हान्स्ड डिजीटल सीरीयल लाईन

98. आय.टी. अॅक्ट (माहीती तंत्रज्ञान कायदा) 2000 अन्वये लायसंन्स अथवा डिजीटल सीमेचर सर्टिफिकेट मिळवण्यासाठी, चुकीचे सादरीकरण केल्यास, त्या बद्दल कोणती शिक्षा सुचिविण्यात आलेली आहे ?

(1) कमाल 2 वर्षे कैद अथवा कमाल रुपए एक लाख रुपया पर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
(2) कमाल 1 वर्षे पर्यंत कैद अथवा कमाल 2 लाख रुपया पर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
(3) कमाल 5 वर्षे कैद अथवा कमाल 3 लाख रुपया पर्यंत दंड किंवा दोन्ही.
(4) कमाल 3 वर्षे पर्यंत कैद अथवा 5 लाख रुपया पर्यंत दंड किंवा दोन्ही.

99. _____ हे एखाद्या गोष्टीचे नियोजन आणि आयोजन करण्यासाठी वापरण्यात येणारे पॅकेज आहे जे वापरकर्त्याला संपर्क यादी, दिनदर्शिका, कार्यक्रमांची यादी / परिशिष्ट, अनेक टिप्पण्या व ई-मेल सुविधा उपलब्ध करून देते.

(1) एम्.एस्. – ऑफीस	(2) एम्.एस्. – एक्सेल
(3) एम्.एस्. – आऊटलुक	(4) फ्रंटपेज

100. मीडिया लॅब एशियाने, मतीमंद मुलांसाठी कार्यान्वित केलेल्या प्रकल्पाचे नाव खालील प्रमाणे आहे.

(1) पुनर्जनि (Punarjjanji)
(2) ई-चिक (E-CHIC)
(3) श्रुति – दृष्टी (SHRUTI – DRISHTI)
(4) अॅक्वा (aAQUA)

सूचना - (पृष्ठ १ वरून पुढे.....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-८२” यातील तरतुदीनुसार कारबाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षांच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रुकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-१ समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. “अंगावर काटा उभा रहाणे” या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे	(2) रोमांचित होणे
(3) अतिशय भिती वाटणे	(4) बहरून येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) अतिशय भिती वाटणे” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्रीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK